

ВПЛИВ ЗМІН В ПОРЯДКУ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦРЕЖИМУ ПДВ НА ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Спеціальний режим з ПДВ для сільськогосподарських підприємств – це важливий напрям державної підтримки сільського господарства в Україні. Порядок його застосування регулюється ст. 209 Податкового Кодексу [1].

До 2015 року спецрежим передбачав, що нарахована сума ПДВ не підлягала сплаті до бюджету та повністю залишалася в розпорядженні сільськогосподарського підприємства. З прийняттям Закону України від 24 грудня 2015 року N 909-VIII порядок застосування спецрежиму ПДВ змінився. Затверджено пропорції розподілу нарахованого ПДВ між спецрахунком підприємства та бюджетом, що діють протягом 2016 року – табл. 1.

Таблиця 1

Пропорції розподілу нарахованого ПДВ між спецрахунком
сільськогосподарського підприємства та бюджетом,
що діють протягом 2016 року

Товарні позиції згідно УКТ ЗЕД	Напрями використання сум ПДВ	
	Спрямовується на спеціальні рахунки підприємств, %	Перераховується до державного бюджету, %
Зернові культури (1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008), технічні культури (1205, 1206 00)	15	85
Продукція тваринництва (0102, 0401)	80	20
Інші сільськогосподарські товари/послуги	50	50

Ці зміни передбачають значне зниження державної підтримки сільськогосподарських підприємств, особливо рослинництва.

В таблиці 2 наведено розрахунок впливу законодавчих нововведень щодо спецрежиму ПДВ на типово сільськогосподарське підприємство Запорізької області, яке спеціалізується на вирощуванні зернових та соняшника.

Таблиця 2

Вплив законодавчих змін щодо спецрежиму ПДВ на показники діяльності типового підприємства Запорізької області

Показник	2015	2016*	Прогноз* (відміна спец режиму)
Перераховано ПДВ до бюджету, грн.	50 692	2 181 600	2 772 692
На спец рахунок, грн.	2 722 000	540 400	-
Чистий прибуток, грн.	5 676 000	3 044 170	2 503 770
Рентабельність, %	35,0	18,8	15,4
ПДВ на 1 га	11,6	497,4	632,2
Чистий прибуток на 1 га	1294,1	694,1	570,6

* - прогноз

Згідно прогнозного розрахунку впливу законодавчих змін щодо оподаткування на показники діяльності підприємства (з врахуванням припущення про незмінність цін та урожайності в порівнянні з 2015 роком) чистий прибуток підприємства в 2016 році може знизитися з 5,7 млн. грн. до 3 млн. грн., а якщо в подальшому спецрежим буде зовсім скасовано, то до 2,5 млн. грн. Відповідно рентабельність знизиться з 35 % до 18,8 %, а після відміни спецрежиму – до 15,4 %. При цьому слід звернути увагу, що рентабельність сільськогосподарських підприємств в попередні роки була завищена через недосконале нарахування амортизації та низький рівень офіційної оплати праці.

Отже, реформування спецрежиму ПДВ та системи державної підтримки сільського господарства в цілому є надзвичайно актуальним питанням. Доцільним є коригування пропорцій розподілу ПДВ між бюджетом та спецрахунком підприємства, обмеження кількості підприємств, які мають право застосовувати спецрежим, встановлення цільового використання акумульованих коштів. Також розглядається підтримка сільськогосподарських підприємств через зниження для них ставки ПДВ до 10 або 7%.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.